

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

BSO Ladder

Juli, 2020

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan voor de BSO-locatie Ladder van KMN Kind & Co. Dit pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleid één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van BSO Ladder. Tevens is dit pedagogisch werkplan bedoeld als informatie voor ouders, zodat zij weten hoe er bij ons op de BSO wordt gewerkt. Zoals u in onze brochure 'Welkom bij KMN Kind & Co' kunt lezen, ziet KMN Kind & Co zichzelf als pedagogisch partner.

In het Algemeen Pedagogisch Beleid zijn de vier speerpunten uit de Mission Statement nader toegelicht, in dit pedagogisch werkplan werken we de vier basisdoelen verder uit zoals vastgelegd in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang:

- Het bieden van (emotionele) veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Overdracht van waarden en normen

KMN Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem dat gebaseerd is op de PDCA cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken die vastgelegd zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn, daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid en wijzigingen in beleid worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Minimaal 1 x per 2 jaar wordt het werkplan bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht u toch nog informatie missen, dan kunt u hier altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is in de brochure 'Welkom bij KMN Kind & Co' en op de website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Wij wensen u veel leesplezier.

Team BSO Ladder

Juli 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Inhoudsopgave	2
Algemene informatie	3
Onze accommodatie, de groepsruimten en basisgroepen	3
Basisgroepen	3
Onze buitenruimte	3
Onze openingstijden	4
Het afnemen van een extra dag(deel).....	4
Beroepskracht - kindratio (BKR) en de ½ uurs- of 3 uursregeling	4
Onze (mid)dagindeling.....	5
Eten en drinken.....	5
Persoonlijke hygiëne.....	6
Oudercontacten: kennismaking, wennen, overdracht en ouderavonden	6
Mentorschap	6
Mijn KMN Kind & Co	6
Ouderavonden	7
De oudercommissie	7
Observeren en volgen.....	7
Zorgkinderen.....	7
Onze buitenschoolse opvang in de wijk; onze externe samenwerkingspartners.....	8
Pedagogische doelen	8
Het bieden van sociaal emotionele veiligheid.....	8
De rol van de pedagogisch medewerkers	8
De groepsruimte	9
De buitenspeelruimte.....	9
Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	9
Spel & Speelgoed	10
Activiteiten.....	10
Zelfstandigheid bevorderen, kindparticipatie.....	10
Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.....	11
Overdracht van waarden en normen.....	11
Afspraken, regels en omgangsvormen	12
Gewenst en ongewenst gedrag	12
Omgaan met pestgedrag	12
Rituelen	12
De pedagogisch medewerkers.....	12
Deskundigheidsbevordering	13
Stagiaires, beroepskrachten-in-opleiding	13
Tot slot.....	14

Algemene informatie

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen zich kunnen ontplooiën in een warme, veilige en stimulerende omgeving. Wij gaan uit van de behoefte van het kind, ingepast in de groep. Daarbij kijken wij vooral naar de mogelijkheden van het kind. Dit betekent dat wij op een positieve en uitnodigende manier met kinderen omgaan.

Wij bewaken de kwaliteit van onze opvang en proberen voortdurend deze kwaliteit te verbeteren. Dit doen wij door te werken volgens interne en externe kwaliteitseisen. Wij staan open voor op- en aanmerkingen van ouders. Wij kijken kritisch naar ons zelf en spreken elkaar aan op ons handelen. Onze deskundigheid vergroten wij door het bijwonen van professionaliseringsbijeenkomsten en door collegiale consultatie tijdens onze teambesprekingen.

Maar bovenal vergroten wij onze deskundigheid door te blijven kijken naar ieder kind dat aan onze zorg is toevertrouwd.

Onze accommodatie, de groepsruimten en basisgroepen

BSO Ladder maakt gebruik van een eigen ruimte binnen de school.

In de groepsruimten hebben wij diverse hoeken gecreëerd waarin verschillende activiteiten kunnen worden aangeboden zoals een poppenhoek, een chillhoek en een bouwhoek.

Basisgroepen

Binnen onze BSO worden de groepen 1, 2 en 3 van basisschool de Ladder opgevangen. BSO de Ladder heeft de volgende indeling in basisgroep:

- BSO Ladder: max. 20 kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar begeleid door max. 2 vaste pedagogisch medewerkers.

In de vakanties maken de kinderen gebruik van BSO de Trommelaar, waardoor de samenstelling van de groep verandert. Ouders worden op dat moment tijdig geïnformeerd over de aanwezigheid van de pedagogisch medewerkers en in welke groepsruimte de kinderen worden opgevangen.

Onze buitenruimte

Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Wij maken gebruik twee speelpleinen. Er is voor elk wat wils, een zandbak, een klauterrek en ruimte om te rennen en te fietsen.

Onze openingstijden

Wij zijn 3 dagen per week, aansluitend op school, geopend tot 18.00 uur. Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag.

In de schoolvakanties zijn wij geopend op locatie de Trommelaar. In de plaatsingsovereenkomst van de kinderen die gebruik maken van de vakantieopvang is deze locatie als extra opvanglocatie opgenomen. Ouders dienen hun kind dan naar de Trommelaar te brengen en daar ook weer op te halen. We zijn dan open op maandag, dinsdag en donderdag vanaf 08.00 tot 18.00 uur. Dan vragen wij de ouders hun kind tussen 08.00 uur en 09.30 uur te brengen.

Vanaf 16.30 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Mochten ouder(s) hun kind een keertje later willen brengen (in een schoolvakantie) of eerder willen halen, dan is dat geen probleem. Wel vragen wij dit door te geven aan de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders dat aan ons door te geven. Als dit niet is doorgegeven, zijn wij genoodzaakt het kind op de opvang te houden. Beide berichten kunt u ook in de ouderapp zetten van het ouderportaal.

Het afnemen van een extra dag(deel)

Wanneer ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen, dan leggen zij dat voor aan een pedagogisch medewerker en/of clustermanager van de locatie. Deze bepaalt of het kan. Behalve dat zij hierbij rekening houdt met het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers op de groep, bekijkt zij ook of het goed is voor het welzijn van het kind/de groep.

Een toegekende extra- of ruil dag(deel), wordt in het groepsportaal vastgelegd en kan, in overleg met de ouders, op een andere groep plaatsvinden.

Wanneer ouders structureel een extra dag(deel) willen afnemen, dan leggen zij dat voor aan de afdeling planning. Deze bepaalt of dit binnen de eigen basisgroep kan.

Als dit niet kan, overlegt de afdeling planning met de clustermanager of het kind (zo lang het nodig is) op een andere groep geplaatst kan worden. Als de clustermanager in overleg met de pedagogisch medewerker verwacht dat dit voor het welzijn van het kind en de andere groep geen problemen oplevert, dan wordt (tijdelijke) plaatsing voor desbetreffend dag(deel) aan de ouders voorgesteld.

Beroepskracht - kindratio (BKR) en de ½ uurs- of 3 uursregeling

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl), ook als we groepen samenvoegen.

Tijdens schooldagen:

- Op maan-, dins- en donderdag is de BSO geopend van 14.15 uur tot 18.00 uur. Op deze dagen voldoen we aan de BKR van 14.15 uur tot 18.00 uur.

Op vakantie- en studiedagen voldoen we aan de BKR:

- Op vakantie- en studiedagen is de BSO geopend op ma, di en donderdag van 08.00 uur tot 18.00 uur. Op deze dagen voldoen we aan de BKR van 08.00 uur tot 08.30 uur, van 09.00 uur tot 13.00 uur (begin pauze tijd), van 14.00 uur (einde pauzes) tot 17.00 uur (vertrek vroege dienst) en van 17.30 uur tot 18.00 uur.

Op bepaalde momenten van de (mid)dag wijken wij af van de BKR en maken wij op schooldagen gebruik van de ½ uursregeling en op vakantie- en studiedagen van de 3 uursregeling¹. In de regel is dit aan het begin en einde van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn op de BSO en tussen de middag als de pedagogisch medewerkers pauzeren. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af.

Tijdens schooldagen wijken we niet af van de BKR.

Op vakantie- en studiedagen wijken we af van de BKR:

- Op vakantie- en studiedagen wijken we af van de BKR tussen 08.30 uur en 09.00 uur, tijdens de pauze van de pedagogisch medewerkers van 13.00 uur tot 14.00 uur en aan het einde van de dag tussen 17.00 uur en 17.30 uur.

Onze (mid)dagindeling

De kinderen van BSO de Ladder komen zelfstandig naar het BSO lokaal.

De leerkrachten kunnen informatie met de pedagogisch medewerkers uitwisselen door naar het BSO lokaal binnen school te lopen. Ze kunnen dan bijzonderheden doorgeven of vertellen hoe de dag is gegaan.

Als de kinderen op de BSO aankomen, mogen ze nog even vrij spelen. Rond 15.00 uur gaan wij wat drinken en eten wij fruit en crackers. Hierna beginnen we met een activiteit.

Na de activiteit is er nog ruimte voor vrij spel, een spelletje of nog een activiteit.

Op vakantie dag beginnen we rond 10.00 uur met het eten van een cracker.

Hierna kunnen de kinderen zich inschrijven voor een activiteit op het planbord.

Tussen de middag wordt er een broodmaaltijd genuttigd. Hierna kunnen de kinderen vrij spelen en kunnen de pedagogisch medewerkers pauze nemen.

De middag verloopt dan weer zoals een 'gewone' middag.

Sommige kinderen hebben bij het ophalen tijd nodig voor de 'overgang' van BSO naar huis en kunnen wisselend reageren op de komst van de ouders: sommigen zijn blij hun ouders weer te zien en anderen willen het liefst nog even verder spelen.

Wanneer u uw kind ophaalt, vertelt de pedagogisch medewerker het een en ander over de dag. Het kan ook zijn dat de activiteiten van de dag in Mijn KMN Kind & Co staan beschreven.

Eten en drinken

Samen eten/drinken is belangrijk. Samen eten/drinken is gezellig en versterkt het onderlinge contact. Deze momenten geven structuur aan de dag.

Tijdens onze eetmomenten leren we de kinderen zelf hun cracker te smeren en zelf hun beker met limonade / water in te schenken.

Tijdens de eetmomenten zitten alle kinderen en pedagogisch medewerkers aan tafel. Hierin zie je dat veel kinderen onderling vertellen wat ze willen gaan doen en plannen gaan maken waar ze willen spelen en met wat ze willen spelen. De kinderen vertellen ook regelmatig aan de pedagogisch medewerkers wat ze die dag gedaan hebben of wat ze het weekend gedaan hebben.

KMN Kind & Co stelt zich tot doel om een positieve bijdrage te leveren aan een gezonde ontwikkeling én leefstijl van kinderen. Dit komt onder andere tot uiting in ons voedingsbeleid. Meer informatie vindt u op de website en ons ouderportaal "Mijn KMN Kind & Co".

In ons voedingsbeleid zijn ook richtlijnen voor traktaties opgenomen. Deze richtlijnen worden in overleg met de oudercommissie besproken en verder aangevuld. U kunt ook naar ons traktatiebeleid

---

¹ Gedurende de schoolweken mag op de BSO maximaal een half uur per dag worden afgeweken van de BKR. Op vakantie- en studiedagen (bij aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer) kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Gedurende deze uren wordt minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten ingezet. (De tijden waarop wordt afgeweken kan per weekdag verschillen, maar moet wel per week hetzelfde zijn.)

vragen op het moment dat uw kind bijna jarig is. Het traktatiebeleid kunt u vinden op "Mijn KMN Kind & Co"

Persoonlijke hygiëne

Wij leren de kinderen persoonlijke hygiëne, door hen na wc-gebruik en voor het aan tafel gaan, de handen met zeep te laten wassen. Wij geven hierin natuurlijk het juiste voorbeeld.

Oudercontacten: kennismaking, wennen, overdracht en ouderavonden

Als een kind bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op de BSO omgaan met de kinderen en hoe wij met ouders informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders en kind dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van de BSO en hoe er gewerkt wordt. Ook wordt aan ouders en kind getoond waar het kind zijn persoonlijke spullen kan bewaren. Hiervoor krijgt ieder kind een eigen laasje op de BSO. Het kennismakingsgesprek en de rondleiding met kind en ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gedaan.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden er desgewenst wenaafspraken met de ouder gemaakt. De wenaafspraken worden genoteerd op het formulier 'Checklist kennismakingsgesprek'. Gedurende twee weken kan het kind een olopend aantal uren op de groep waarin het kind geplaatst is, wennen. Bijvoorbeeld; de eerste dag 1,5 uur en de tweede dag 3 uur. Het wennen vindt in de regel plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. De wenaafspraken kunnen per kind verschillend zijn en worden in samenspraak met de ouders vastgesteld.

Wij vinden een goede en regelmatige overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Wanneer een ouder zijn/haar kind komt ophalen, zorgen we dan ook dat we even de tijd nemen om met de ouder te spreken over wat het kind die dag meegemaakt en gedaan heeft. Wanneer een kind zelfstandig naar huis gaat, heb je als pedagogisch medewerker niet zoveel contact met de ouders. Mochten we bijzonderheden betreffende het kind willen melden aan de ouder, dan nemen we via de mail of telefoon contact op. Ook plaatsen we één keer per week een bericht in het ouderportaal.

Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste pedagogisch medewerker als mentor. Vanaf de start van de opvang ontfermt de mentor zich over het kind en is het vaste aanspreekpunt voor het kind, ouders en collega's. De mentor zorgt dat het kind kennis maakt met de andere pedagogisch medewerkers en de kinderen in de groep. Op deze manier leert het kind geleidelijk om te gaan met het dagritme en de groepsnormen en leren het kind en de mentor elkaar kennen.

De mentor volgt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en verkrijgt deze informatie ook van de andere betrokken pedagogisch medewerkers. Hiertoe heeft de mentor overleg met de clustermanager en/of senior pedagogisch medewerker en collega's, waarin het welbevinden van individuele kinderen, hun gedrag, ontwikkeling en de groepsinteracties centraal staan. Op deze manier wordt met elkaar afgestemd hoe het kind het beste begeleid kan worden in zijn ontwikkeling en er zo goed mogelijk kan worden ingespeeld op de behoeften van het kind. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere (externe) professionals (met toestemming van ouders).

Als een kind overgaat naar een andere groep of locatie, krijgt het een andere mentor en vindt er een overdracht plaats. Bij doorstroom naar een andere groep of locatie worden ouders en kind bij de kennismaking op de nieuwe groep geïnformeerd over de nieuwe mentor van het kind. Ook ontvangen ouders via Mijn KMN Kind & Co deze informatie.

Mijn KMN Kind & Co

Als ouder bent u via Mijn KMN Kind & Co 'live' betrokken bij de belevenissen van uw kind op de BSO. Mijn KMN Kind & Co is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaaropgaven terug te vinden zijn. Maar er is meer: pedagogisch medewerkers houden via Mijn KMN

Kind & Co registraties bij rondom eten, drinken en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst van uw kind. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later.

Met Mijn KMN Kind & Co vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk!

Ouderavonden

We streven ernaar om een keer per jaar een ouderavond met wisselende thema's en onderwerpen te organiseren. Voor deze avonden kan de oudercommissie een adviserende rol hebben. Op deze avonden zijn alle ouders van meerdere BSO's van harte welkom.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij hebben ook een oudercommissie. Deze heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de clustermanager.

De oudercommissie heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum KMN Kind & Co, dat u kunt vinden op onze website.

Tevens organiseert de oudercommissie, in overleg met de clustermanager, elk jaar een avond voor de ouders en medewerkers waarin een thema behandeld wordt. De oudercommissie nodigt daartoe een deskundige uit.

Op dit moment hebben we op BSO de Ladder geen OC. Ouders van BSO de Ladder kunnen aansluiten bij de thema-avonden op BSO de Trommelaar.

Ook is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen KMN Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Observeren en volgen

Kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof tot praten met collega's en ouders. Om "het praten over en kijken naar" gericht te doen, maken wij gebruik van de observatiemethode 'Werken aan Welbevinden'.

Deze jaarlijkse observatie richt zich zowel op de individuele kinderen, als op de groep. Met behulp van observatielijsten beschrijft de pedagogisch medewerker het kind in zijn omgeving, het kind in relatie tot de volwassene en het kind in relatie tot andere kinderen. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. Ouders worden uitgenodigd om een beeld te schetsen van hun kind en zijn/haar ervaringen in de groep. De observatieverslagen worden bewaard in het kind dossier op de locatie.

Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken. De mentor biedt ouders jaarlijks een 10-minutengesprek aan, waarin de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd.

Bij BSO de Ladder worden alle kinderen één keer per jaar geobserveerd. Als de observaties hebben plaatsgevonden worden de ouders uitgenodigd om deze observaties met de mentor van hun kind te bespreken. We streven ernaar om dit in de periode van maart t/m mei uit te voeren.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het kind dossier.

De uitkomsten van de kind observaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de kind besprekingen. Deze kind besprekingen vinden gemiddeld 1 maal per 6 weken plaats.

Zorgkinderen

Wanneer wij ons zorgen maken over een kind, zal de mentor (en/of leidinggevende) dit zo snel mogelijk met de ouders bespreken en overleggen hoe hier (met elkaar) mee om te gaan. Als de zorg blijft voortbestaan of als pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan pedagogische ondersteuning, kan een intern deskundige ingeschakeld worden. In overleg met de intern deskundige wordt de zorgvraag geconcretiseerd en de aanpak besproken met het team en de ouders. In geval er

behoefte is aan een extra observatie van een kind, wordt hiervoor altijd eerst toestemming aan ouders gevraagd. Daarnaast kan de senior pedagogisch medewerker/clustermanager een van de medewerkers *Pedagogiek en Kwaliteit* raadplegen om gezamenlijk te overleggen wat mogelijke vervolgstappen zijn. Ook kunnen de medewerkers *Pedagogiek en Kwaliteit* het team ondersteunen bij het concretiseren van de zorgvraag en bij het doorverwijzen naar de juiste externe instanties. Deze stappen, inclusief de communicatie met ouders hierover en de evaluatiemomenten, zijn vastgelegd in de procedure 'Signaleren in de opvang'.

Soms vraagt een kind meer specialistische begeleiding dan wij als organisatie kunnen bieden. In dat geval wordt er contact gelegd met (of verwijzen we ouders door naar) keten- en/of zorgpartners zoals het consultatiebureau, de huisarts of het buurt-/zorgteam.

In geval van ernstige zorg over een kind, die niet door ouders erkend of herkend wordt, kunnen er na intern overleg, vervolgstappen worden gezet. Dit wordt terug gekoppeld aan de ouders. De zorg kan ook gemeld worden in de Verwijs Index Risicjongeren (VIR).

Indien nodig, maakt KMN Kind & Co gebruik van de landelijke Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Onze buitenschoolse opvang in de wijk; onze externe samenwerkingspartners.

Wij hebben een samenwerking met de school de Ladder in Maarn, onze locatie is daar gevestigd. Daarnaast maken we gebruik van de locatie van BSO de Trommelaar tijdens de vakantie en studiedagen. De oudere kinderen van de Ladder gaan standaard naar BSO de Trommelaar.

Pedagogische doelen

Binnen KMN Kind & Co werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Hierbij houden we rekening met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden.

Het bieden van sociaal emotionele veiligheid

Wij willen de kinderen in de gelegenheid stellen om zich bij ons te ontwikkelen en te ontspannen in een veilige omgeving. Daarom hechten wij veel belang aan het scheppen van zowel een fysieke als een sociaal emotioneel veilige omgeving voor het kind. Hoe doen we dit?

- We gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om
- Tonen respect voor hun autonomie
- Stellen grenzen aan en bieden structuur voor het gedrag van kinderen

Hierbij sluiten wij aan bij waar het kind gezien zijn ontwikkeling aan toe is, begeleiden het hierbij en prikkelen het kind door het in nieuwe situaties te brengen.

De opvangmiddag wordt gestart met een gezamenlijk eet- en drinkmoment op de groep, begeleidt door een vaste pedagogisch medewerker. Op deze manier krijgen de pedagogisch medewerkers een goede indruk van het welbevinden van de kinderen. De kinderen kunnen hun verhaal kwijt terwijl de medewerkers observeren, maar tegelijkertijd ook gezellig mee praten. Daarna wordt er een activiteit gedaan, waarbij de kinderen ook keuzes mogen maken.

De rol van de pedagogisch medewerkers

Om te bereiken dat een kind zich bij ons emotioneel zo veilig mogelijk voelt, vinden wij het belangrijk dat vertrouwde personen het kind begeleiden. Daarom werken wij zoveel mogelijk met vaste pedagogisch medewerkers en vaste invalkrachten.

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Onze pedagogisch medewerkers:

- staan open voor de kinderen en gaan op de juiste manier in op hun behoeften, signalen en ontwikkeling
- tonen persoonlijke betrokkenheid en uiten gericht positieve gevoelens naar de kinderen
- geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen in een veilige context
- hebben respect voor het individuele kind en zijn sociale en culturele achtergrond
- begeleiden, stimuleren, motiveren de kinderen
- corrigeren ongewenst gedrag en leggen uit waarom zij het gedrag (niet het kind) afkeuren
- zijn in staat tot een open communicatie met ouders en collega's.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders en kind die nodig is om aan te kunnen sluiten bij de behoeften van het kind. Specifieke informatie, afspraken over eetgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

De groepsruimte

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes door bijvoorbeeld het plaatsen van verwarming ombouw, plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips voor de scharnieren van de deur, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om kinderen te leren omgaan met kleine risico's. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

De buitenspeelruimte

Het spel van kinderen brengt risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Dat hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken.

Bij BSO Ladder is op het schoolplein een buitenspeelruimte met zandbak, klauterrek en voldoende ruimte om lekker rond te rennen en te fietsen. De buitenruimte is aangrenzend aan de BSO ruimte en is omheind. Wanneer er kinderen naar buiten gaan, gaat er een pedagogisch medewerker mee. Als de groep verdeeld is en er zijn twee pedagogisch medewerkers aanwezig, zullen zij er te allen tijde voor zorgen dat het aantal kinderen klopt met het aantal medewerkers, volgens de BKR.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Als wij spreken over persoonlijke competenties, bedoelen wij dat het kind zich ontwikkelt tot een persoon, die in staat is om steeds zelfstandiger te functioneren, allerlei soorten problemen op te lossen en die zich goed kan aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dit bereikt het door persoonlijkheidskenmerken als zelfvertrouwen, veerkracht, flexibiliteit, zelfstandigheid, creativiteit en weerbaarheid op te bouwen. Hiertoe dagen wij kinderen spelenderwijs uit om hun motorische en cognitieve vaardigheden, hun taalvaardigheden en creatieve vaardigheden verder te ontwikkelen.

Onze pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierbij door aan te sluiten bij hun ontwikkelingsniveau en rekening te houden met de eigenheid van ieder kind. Door een breed en gevarieerd aanbod van speelgoed, spel en activiteiten, dragen wij er zorg voor dat alle ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd.

Op BSO Ladder wordt er thema gericht gewerkt. Hierbij bieden we elke dag activiteiten aan. Denk aan: bakken en koken, knutselen, sport en spel, proefjes en ontdekken, muziek en dans. De kinderen mogen dan zelf kiezen waar ze aan mee doen. Ook mag er altijd vrij spel gekozen worden.

Spel & Speelgoed

Spelen is bij uitstek een manier om de wereld en jezelf te ontdekken. Het is een veel omvattend middel om verschillende aspecten van de persoonlijkheidskenmerken te stimuleren en te ontwikkelen. Denk aan het ontdekken van verschillende materialen, leren hoe speelgoed gebruikt moet worden, hoe je kunt delen, hoe je rekening met elkaar kunt houden en hoe op elkaar te wachten. Kortom, spelen stelt het kind in staat te leren hoe materialen en speelgoed, de mensen en de wereld in elkaar steken. Maar niet te vergeten betekent spelen ook plezier maken, samen of alleen!

Wij zorgen ervoor dat er afwisselend speelgoed op de groepen is. Wij hebben zoveel mogelijk open kasten en laten het kind zelf bepalen waarmee het wil spelen. Natuurlijk stimuleren wij een kind dat altijd hetzelfde kiest, om ook eens iets anders te gaan doen, maar wij dwingen niet. Ook stimuleren wij de kinderen om in iedere geval even buiten te gaan spelen.

We maken geen onderscheid tussen jongens- of meisjesspeelgoed. Zo voetballen de meisjes ook en spelen de jongens met poppen.

Wij zorgen voor uitdagend speelgoed. Dit betekent dat wij voor de jongste kinderen ander speelgoed hebben dan voor de oudste kinderen. Het moet aansluiten bij de ontwikkelingsfase van het kind en op zijn behoefte om te onderzoeken, te ontspannen en te ontdekken. Spelen is leuk en daarom moet het niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk.

De kinderen krijgen bij ons de gelegenheid om zowel individueel als in groepsverband te spelen.

De kinderen van de buitenschoolse opvang zijn al erg zelfstandig en praten mee over het aan te schaffen speelgoed en het programma (kinderparticipatie). Omdat er genoeg materiaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stukgaan of kwijtraken. KMN Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

De kinderen kunnen jaarlijks tijdens de observatie-vragenlijst aangeven wat zij liever anders zien.

Activiteiten

Bij BSO Ladder werken ze met thema's. Deze thema's duren minimaal 4 weken of maximaal 8 weken en worden vastgelegd in een jaarplanning. Binnen dit thema worden er activiteiten aangeboden op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Elke dag worden er activiteiten aangeboden. Het aanbod van deze activiteiten kan verschillen. Er wordt gelet op het niveau van de kinderen, bij het bepalen van de activiteiten.

Tijdens de schoolvakanties en studiedagen zullen de activiteiten plaatsvinden op BSO de Trommelaar. Hier zijn verschillende ruimtes waarin activiteiten plaats vinden en mogen de kinderen zelf kiezen waar ze willen spelen. Er hangt een planbord, zodat de pedagogisch medewerkers precies weten waar de kinderen zijn. Zo zullen er activiteiten zijn voor jongere kinderen, maar ook voor oudere kinderen.

Wanneer er activiteiten buiten de locatie worden georganiseerd worden ouders hier tijdig over geïnformeerd via een brief. Zo kunnen er wel eens workshops, danslessen of uitjes naar bijvoorbeeld het bos of speeltuinen plaatsvinden.

Zelfstandigheid bevorderen, kinderparticipatie

Kinderparticipatie en zelfstandigheid zijn belangrijke issues op BSO Ladder. Door de kinderen te laten meedenken welke activiteiten bij een thema horen voeren wij de kinderparticipatie uit. Ook wordt er één keer jaar tijdens het observatiemoment aan het kind gevraagd hoe hij/zij het op de BSO vindt en wat het kind zou willen veranderen.

De zelfstandigheid bevorderen bij de kinderen doen we door middel van de kinderen eerst zelf te laten proberen. Denk hierbij aan jassen aan trekken, boterham smeren, drinken inschenken enz.

Het leren voor zichzelf opkomen doen we door middel van de kinderen eerst zelf iets op te laten lossen, pas als dat niet lukt het samen met een pedagogisch medewerker te doen. Mocht een kind dit moeilijk vinden of er extra hulp bij nodig te hebben kan een mentor daarbij ondersteuning bieden.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

De mens is een sociaal wezen.

In de praktijk betekent dit dat een kind al vanaf de geboorte samen met anderen dingen doet, immers zonder de ander (lees: ouder/verzorger) zou het kind niet (kunnen) overleven.

Bij het ontwikkelen van de sociale competenties gaat het om samenzijn en samen dingen doen. Door de kinderen te begeleiden in hun interacties brengen wij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij, waardoor zij steeds zelfstandiger relaties met anderen leren opbouwen en onderhouden.

Ook leren kinderen veel van wat zij (om zich heen) zien, zowel van andere kinderen als van ons. Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie en ons sleutelwoord hierbij is 'wederzijds respect'.

Voorop staat bij ons dat het kind zich kan ontplooien. Wij stimuleren dan ook dat het initiatieven neemt waardoor het zelfvertrouwen kan groeien. Wij zorgen er hierbij voor dat het kind zichzelf en/of een ander geen schade berokkent.

Naarmate een kind ouder wordt leert het steeds beter om rekening te houden met de ander. Dat betekent dat hij zich meer zal kunnen inleven in de ander. Anderen hebben ook gevoelens. Dus leren wij het kind om te wachten op elkaar, om geen speelgoed af te pakken, om te delen en samen te spelen. Soms leren wij het kind om juist wat meer voor zichzelf op te komen.

Om kinderen uit te dagen tot samenspelen zetten pedagogisch medewerkers gerichte activiteiten en materialen in en wijzen zij de kinderen op elkaars talenten.

Tijdens sport en spel activiteiten is er bijvoorbeeld voldoende ruimte om samenspel te creëren. Dit proberen we dan ook dagelijks aan te bieden.

Wij stimuleren kinderen in het zelf oplossen van conflicten. Lukt dat niet of moeilijk, dan ondersteunen wij hen. De rol van de pedagogisch medewerkers verandert mee met de ontwikkeling van het kind, van zorgen voor naar steeds meer begeleiden van de kinderen.

Overdracht van waarden en normen

Op de buitenschoolse opvang maken kinderen deel uit van een groep. Deze is vaak breder en meer divers dan een doorsnee gezin. Dit betekent dat het kind al vroeg kennis maakt met de verscheidene aspecten van de verschillende culturen in de Nederlandse samenleving.

Wij stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving.

Wij vinden het belangrijk om op respectvolle wijze met elkaar om te gaan en dragen er zorg voor dat de kinderen elkaar (leren) respecteren. Wij zijn hun voorbeeld hierin. Dit uit zich onder andere in hoe wij dagelijks met elkaar en met de kinderen omgaan. We zijn vriendelijk, luisteren naar elkaar en werken samen. In de omgang met elkaar zijn we beleefd en noemen elkaar bij de naam. Wij leren het kind om op zijn beurt te wachten, andere kinderen niet te onderbreken, groepsregels na te leven. Maar ook in wat we doen zijn wij hun voorbeeld. We laten zien hoe je respectvol met materiaal en speelgoed omgaat, hoe je gebruik maakt van het meubilair in de groep etc. Kortom, wij leren het kind regels, zodat het nu kan functioneren in een groep en later actief kan deelnemen in de maatschappij.

Wij houden rekening met de eigenheid van ieder kind en met de eigenheid van de cultuur waarin het kind opgroeit. Dat betekent dat wij het kind benaderen als individu, maar het ook vragen rekening te houden met de afspraken en regels binnen de buitenschoolse opvang.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

Onze eigen groepsregels staan hieronder beschreven en hangen op de groep:

- Je mag zelf kiezen of je aan een activiteit mee doet of niet.
- Samen spelen, samen delen.
- Samen zorgen we voor het speelgoed, we ruimen na het spelen altijd netjes op en maken niks opzettelijk stuk.
- Na het toilet en voor het eten wast iedereen zijn handen
- Ruzies lossen we op door te praten, boos zijn mag, maar we gaan anderen géén pijn doen!
- We laten iedereen in zijn waarde en hebben respect voor elkaar, de ruimte en het materiaal.
- Binnen rennen en gillen we niet, buiten mag dat wel.
- Iedereen ruimt zijn eigen bord en beker op na het eten.

De algemene voorwaarden van KMN Kind & Co, die natuurlijk ook voor onze buitenschoolse opvang gelden, staan beschreven in het boekje 'Welkom bij KMN Kind & Co'.

Gewenst en ongewenst gedrag

Wij gaan ervan uit dat gedrag, over het algemeen, aangeleerd is en dat het dus ook weer afgeleerd kan worden. Wij proberen gewenst gedrag te bereiken door het te stimuleren, door daaraan aandacht te schenken en/of te prijzen. Ongewenst gedrag wordt benoemd en wij proberen dit te voorkomen of om te buigen door grenzen te stellen, te corrigeren of te negeren.

Het belonen en stimuleren van gewenst gedrag, heeft meer effect dan het corrigeren van ongewenst gedrag en is daarom een belangrijk uitgangspunt in ons pedagogisch handelen.

Soms ontkomen wij er echter niet aan om in te grijpen. Wij wijzen dan het kind niet af, maar wel zijn (ongewenste) gedrag. Wij corrigeren het kind door het uit de situatie te halen of door het even apart te nemen. Na enkele ogenblikken benaderen wij het kind weer, leggen hem de reden van de correctie uit en vragen hem of hij weer verder (mee) wil spelen.

Omgaan met pestgedrag

Elk kind moet zich veilig voelen op de opvang. Daarom hebben wij afspraken over hoe wij met elkaar omgaan op de BSO (de huisregels) en wat we doen als we pestgedrag signaleren. Deze afspraken richten zich zowel op het bestrijden van een acuut pestprobleem als op het voorkómen van pesten. In geval van een acuut pestprobleem gaan we in gesprek met het gepeste kind en de pester(s) volgens een vast stappenplan. Ook gaan we in gesprek met de betrokken ouders en eventueel de school om samen tot een oplossing te komen. Daar zijn wij met zijn allen verantwoordelijk voor. Meer informatie vindt u op onze website en Mijn KMN Kind & Co.

Rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan, zoals verjaardagen, afscheid, Sinterklaas, Suikerfeest en Kerst. Dit doen wij dan ook en het maakt een jaar overzichtelijk en feestelijk. Het vieren van verjaardagen en feesten versterkt het gevoel van bij elkaar horen.

Als een kind het leuk om zijn/haar verjaardag te vieren dan zingen we voor het kind (als het kind dit wil) en mag het vervolgens ook een traktatie uitdelen. We stimuleren gezonde traktaties. Het traktatiebeleid kun je opvragen op de groep of bij de clustermanager.

De pedagogisch medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- pedagogisch verdieping
- cursussen gericht op speciale doelgroepen.

Stagiaires, beroepskrachten-in-opleiding

Kind & Co is een erkend leerbedrijf. Wij vinden het belangrijk om een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. Daarom werken er bij ons op diverse locaties beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires.

Beroepskrachten-in-opleiding werken, afhankelijk van de competenties die zij al hebben behaald, gedurende hun studie in toenemende mate als pedagogisch medewerker binnen de formatie.

Stagiaires staan boventallig op de groep en mogen onder bepaalde voorwaarden incidenteel binnen de formatie worden ingezet.

Daarbij geldt (vanaf 1 januari 2018) dat op een locatie maximaal 33% van de formatie die volgens de BKR nodig is, mag worden ingevuld met beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires. Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire of beroepskracht-in-opleiding kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen en veranderen ook de taken en bevoegdheden.

Zowel beroepskrachten-in-opleiding als stagiaires worden in de praktijk begeleid door praktijkbegeleiders die hen wekelijks coachen bij het werken aan hun competenties en hun leerproces evalueren en beoordelen. Op deze manier worden zij maximaal ondersteund om een goede pedagogisch medewerker te worden.

- Een stagiaire werkt te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van én onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.
- Een beroepskracht-in-opleiding mag na verloop van tijd ook zelfstandig gaan handelen. Dit is afhankelijk van de score die de beroepskracht-in-opleiding heeft op de competentiemeter.

De competentiemeter 'meet' het niveau van de vaardigheden en competenties een stagiaire en beroepskracht-in-opleiding en geeft daarmee inzicht in hoeverre de zij in staat zijn tot het zelfstandig kunnen uitvoeren van bepaalde taken.

Bij ons in de praktijk maken de studenten kennis met bijvoorbeeld dagindeling, verzorging van kinderen, hygiëne, pedagogisch handelen en contact met ouders. Taken die net beginnende *stagiaires en beroepskrachten-in-opleiding* zoal kunnen uitvoeren zijn:

- het begeleiden van activiteiten met de kinderen
- het voorbereiden van activiteiten
- bieden van ondersteuning bij de verzorging van de kinderen (bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken)

Hierbij handelen zij volgens de richtlijnen van Kind & Co.

Deze en meer specifieke taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in onze competentiemeter.

Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Al onze pedagogisch medewerkers en stagiaires zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

Tot slot

Wij hopen dat u dit pedagogisch werkplan met plezier heeft gelezen en dat voor u duidelijk is hoe wij binnen BSO Ladder werken.

Mocht u toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team BSO Ladder